



**Corpus Juris Canonici, Per Regulas Naturali Ordine
Digestas, Usuque Temperatas, Ex Eodem Jure, Et
Conciliis, Patribus, Atque Aliunde Desumptas, Expositi**

Opus, Tum In Rebus Obscuris Claritate, Tum Dispersis Collectione ac
delectu, in contrariis conciliatione, eximium, simulque Indicibus ac
Præfationibus, Notisque quamplurimis & exquisitis illustratum, ; In Tres
Tomos divisum

Complectens Prolegomena Ad Jus Canonicum In Se Et Universim
Consideratum

Gibert, Jean-Pierre

Coloniæ Allobrogum, 1735

Cap. VI. Cap. 3. de Clericis non residentibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74413](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74413)

decorati, ex mendicitate Clericorum sine Titulo ordinatorum, aut ab exercitio Ministerii, Officii, vilisque professionis provenienti.

2. Quæstio est, si Clericus sub Titulo patrimonii ordinatus Beneficium acquirerit, an ejusmodi Titulus immunitates suas amittat? Et negando respondet, quia Beneficium in hujus Tituli locum non subrogatur, nihil magis quam bona patrimonialia, quæ post Ordinationem acquirunt. Plura Congregationis Decreta laudat, huic subrogationi repugnancia, sive quia ferunt, Beneficium sic acquisitum resignari posse, ipsum Tituli Ordinationis vices gerere, non factâ mentione, sive quia decidunt, patrimonium post acquisitionem Beneficii alienari nihilominus posse, quam antea sine licentiâ Episcopi.

3. Quæstio est, an, postitò quòd Titulus patrimonialis immunitatem ab oneribus Camera amiserit acquisitione Beneficii, eam recuperet demissione ejusdem Beneficii? Respondet FAGNANUS privilegium amissum non redintegrari, pluribusque allatis probationibus, agnoscit sententiam suam difficultatem pati. Videretur quòd, cum acquisitio Beneficii catera Tituli patrimonialis privilegia non extinguat, illud de quo agitur, post demissionem reviviscere debeat, postitò quòd illud Beneficii possessio peremerit.

Cap. 16. Quod est INNOCENTII III. supponit Subdiaconos sine Titulo ordinatorum, petendorum alimentorum aut Beneficii sufficientis ab Episcopo Diocesano jus habere; præcipit enim Episcopo Zamorensi, ut tale Beneficium ejusmodi Clerico conferat: supponit etiam successorem, quoad hoc, teneri debito à prædecessore contracto; nam Subdiaconus de quo loquitur, à prædecessore ejus, quem ad suppeditanda alimenta cogit, ordinatus fuerat.

Idem Caput nominatim veteribus Canonibus derogat, qui ejusmodi Ordinationem sine Titulo irritam fore statuerant, exercitio Ordinum privando eos, qui sic illos acceperant, ejusque Ordinationis pœnas redigit ad obligationem aut alendi Clerici sic Ordinati, quam Ordinatori imponit, aut ei conferendi Beneficii sufficientis. Cap. 4. ab ALEXANDRO III. desumptum hanc emendationem inchoaverat, sed non verbis expressis; INNOCENTIUS III. eam hoc in cap. 16. sibi tribuit, quia primus eam disertè proposuit. Ex horum duorum Textuum fundamento FAGNANUS hic exponens clausulam finitæ cap. 2. Sess. XXI. contendit, Concilium Tridentinum aliam adversus Ordinationes absque Titulo pœnam non sancire, quam eam, quæ disertè in his Textibus fertur, idque probat non solum Declarationibus expressis Congregationis Concilii interpretis, verum etiam momento victrici; scilicet, antiqui Canones, quos innovat Concilium antiquorum Canonum pœnas innovando, alii non sunt, quam *Cau. 1. 2. Dist. LXX. cap. 2. 4. 16. de Præb.* Duo priores Canones duplicem tantum pœnam continebant, nempe, suspensionem ab Ordinibus eo modo receptis, & damnationem Episcopi, ad præstanda Clericis absque Titulo ordinatis alimenta; ex his duabus pœnis, prima antiquata est cap. 2. 4. 16. de Præbend. itaque antiquorum Canonum pœnas innovando. Innovatio cadit tantum in alteram, quæ abrogata non erat.

Postquam monuit, Constitutionem SIXTI V. quæ suspensionem adversus Ordinationes sine Titulo rescripsit, quoad hoc caput, à Constitutione CLEMENSIS VIII. fuisse emendatam; quæstionem agit, an Clerici delinquentes quatenus Ordinationem suam sub falsis Titulis impetrantes, hanc suspensionem hodiè incurrant? Et respondet affirmativè, asserendo eam, quoad ejusmodi Clericos, nunquam fuisse abrogatam. Contrà objici potest Cap. 2. Sess. XXI. fraudem hanc momentis Decreti annumerare, quod deinceps proponit, & in quo secundam sancit pœnam, scilicet, damnationem Episcopi ad exhibendos Cle-

ricos sine Titulo ordinatorum, qui variis artibus ac fallaciis confingunt se Beneficium Ecclesiasticum, aut idoneas facultates obtinere.

Huic autem objectioni alia responsio nobis non occurrit, nisi, quòd si Episcopus omnem diligentiam, quâ uti potuit, aut debuit, adhibuerit ad vitandum errorem, Clerici, qui sub falsis Titulis ordinati fuere, soli deliquerunt, solique pœnam merentur, quo in casu locum habere potest suspensio; præsumendum enim est, Canones, qui suspensionem abrogavere, id in Clericorum innocentium gratiam fecisse. Contrà, si Episcopus cautionem necessariam neglexit, in delictum cecidit, atque incurret pœnam alendi Clericos sub falsis Titulis ordinatorum; nam Concilium eos disertè obligat, ut id sedulo caveant.

Objici etiam posset Canonem 1. qui suspensionem de quâ agitur sancit, eam nominatim ferre in injuriam Ordinarium, ceterosque Textus, quoad hoc caput, ejus dispositionem fuisse executos; itaque, Clerici, qui ordinationem suam sub falsis Titulis impetrant, non comprehenduntur in his Canonibus, & proinde, pœnæ in iis late non sunt obnoxii, quamvis pœnam mereantur. Canon hic è Concilio Calcedonensi desumptus est, & primus est Dist. LXX. laudata.

Hæc objectio non destruit responsionem præcedentem: nihil præcisè dicitur, nisi Clericos ejusmodi suspensionem mereri, & in eâ sententia perseveramus.

CAPUT VI.

Caput 3. de Clericis non residentibus.

FAGNANUS in hunc Textum exponit cap. 3. Sess. XXI. & cap. 3. Sess. XXII. quæ spectant Residentiam, Officium, & distributiones quarundam Dignitatum. Item cap. 12. Sess. XXIV. 2. §. præterea, circa eandem distributionem versans; primum observat, has Dignitates esse diversi generis, tum earum discrimina aggreditur. Primum est, quòd in eis, de quibus primum eorum capitulum agit; demptio tertiæ partis fructuum in distributiones convertendæ, non præcipitur, nisi ubi nullæ sunt distributiones, aut ita exiguæ sunt, ut negligendæ forent; atque in cæteris demptio toties fieri debet, quoties tertia redituum pars non absimitur in distributionibus. Secundum est, quòd distributiones, quas earum Dignitatum possessores non lucrantur, presentibus adhærescunt, amissæ verò à cæteris Dignitariis, distributiones Fabricæ, aliove loco pio dandæ sunt, quod fit, inquit, ex eo, quòd priorum reditus è Mensâ communi detrahantur, ideoque jus absentium presentibus accrescere debet; reditus verò posteriorum è fundis peculiaribus & distinctis nascitur, in quibus proinde non est accretioni locus.

Tertium est, quòd in prioribus Episcopus ad demptionem procedat, non obstante quacumque appellatione, in cæteris verò executionem suspendat appellatione.

Quartum est, quoad priores, triens demptum in distributiones quotidianas, dividi debet, quas Dignitarii aliique Officio assistentes partientur inter se, juxta divisionem, quæ constituetur ab Episcopo; triens autem à cæteris deductum, ad Episcopi voluntatem dividi debet, ut, si Dignitarii Ministerium congruum sibi assignatum non peragant, singulis diebus presentibus, diei in quâ deficient, distributiones amittant; unde fit, ut Concilium in hoc cap. 3. Sess. XXII. nec loquatur de quotidianis distributionibus nec de assistentiâ ad Horas Canonicas, verum jubeat tantum assignare Ministerium congruum ac speciale.

Quintum est, quòd prioris generis Dignitates novem Mensium Ministerio adstringantur, cætera non teneantur, nisi ad dies, qui ad eorum Ministerium constituendi sunt. vid. n. 19. usque ad 20.

CAPUT